

Arrest

nr. 341 826 van 24 februari 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat N. EL JANATI
Rue Lucien Defays 24-26
4800 VERVIERS

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, op 7 mei 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 24 april 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 8 december 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 8 januari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. POLLET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat H. VAN NIJVERSEEL *loco* advocaat N. EL JANATI.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker die verklaart van Palestijnse origine te zijn, diende een verzoek om internationale bescherming in op 15 januari 2024.

1.2. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'het CGVS'), hoorde verzoeker op 26 maart 2025. Verzoeker werd daarbij bijgestaan door een tolk die het Arabisch machtig is en zijn advocaat was daarbij aanwezig.

1.3. Op 24 april 2025 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'de commissaris-generaal') de bestreden beslissing niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU- Lidstaat) die luidt:

"A. Feitenrelaas

Volgens uw verklaringen bent u afkomstig uit Rafah (Gaza) en bent u een Palestijnse moslim van Arabische afkomst. Op 23 april 2023 was u betrokken bij een auto-ongeval waarbij een jongetje van de familie [S.] het leven liet. Op 24 april 2023 werd u gearresteerd maar uit het onderzoek van de politie bleek dat de aanrijding niet opzettelijk gebeurde. U werd vrijgelaten op 8 mei 2023. De familie [S.] wilde geen bemiddeling, wilde u niet vergeven en vond dat u moest sterven. U besloot te vluchten. U verliet de Gazastrook op 7 september 2023.

Via Egypte en Turkije kwam u op 15 september 2023 aan in Griekenland. U verzocht er op 13 oktober 2023 om internationale bescherming. Op 20 oktober 2023 werd u de vluchtelingenstatus toegekend, hetgeen u pas vernam nadat u Griekenland verliet. U kreeg in Griekenland opnieuw problemen met de familie [S.]. In Griekenland woonden er heel wat leden van deze familie. Ze stuurden mensen naar u, volgden u, vielen u lastig en bedreigden u. Anderhalve maand na uw aankomst in Griekenland verliet u het land. U reisde met behulp van een smokkelaar naar België, waar u aankwam op 13 januari 2024. Op 15 januari 2024 verzocht u hier om internationale bescherming. Bij een terugkeer naar Griekenland vreest u opnieuw problemen te krijgen met de familie [S.].

Uw broer [H.], die in uw auto zat toen het auto-ongeluk op 23 april 2023 gebeurde, verliet uit vrees voor de familie [S.] eveneens de Gazastrook. Na een verblijf in Griekenland en in Slowakije, alwaar hij enige tijd in de gevangenis zat, overleed hij op 19 februari 2024 in Servië ten gevolge van een auto-ongeluk. Uw ouders, twee van uw broers en uw zus verlieten enige tijd later de Gazastrook en vestigden zich in Egypte. Uw jongste broer [M.] (O.V. [...]) reisde door naar België en verzocht hier als niet-begeleide minderjarige om internationale bescherming op 10 februari 2025.

Ter ondersteuning van uw identiteit en/of uw vluchtredenen legde u volgende documenten neer: een kopie van uw Palestijns paspoort; een kopie van uw Palestijnse identiteitskaart; een kopie van uw geboorteakte; een kopie van uw vaccinatiekaart; een kopie van uw UNRWA family registration card; een kopie van uw Palestijns rijbewijs; een kopie van enkele schooldocumenten; een kopie van het paspoort van uw broer [M.]; een kopie van het paspoort van uw broer [H.]; een aantal documenten met betrekking tot de opsluiting van uw broer [H.] in Slowakije; de Servische overlijdensakte van uw broer [H.] en enkele documenten met betrekking tot de repatriëring van zijn lichaam naar Gaza; enkele foto's van [H.]; enkele Messengerberichten van uw tweelingbroer [Ma.]; een aantal foto's van de vernieling van de familiewoning in Khan Younis; een aantal documenten waaruit blijkt dat u betrokken was bij een auto-ongeval waarbij [Y.I.S.] het leven liet; een medisch attest d.d. 30 januari 2024 waaruit blijkt dat u schurft heeft; een psychologisch attest d.d. 24 april 2024 van psychologe [K.U.] waaruit blijkt dat u mentale problemen heeft en waaruit blijkt dat een psychiatrisch onderzoek aangewezen is; een attest van klinisch psycholoog [S.E.K.] d.d. 8 april 2025 waarin aangegeven wordt dat u symptomen van posttraumatische stress vertoont en dat een opvolging aangewezen is; en een aantal medische attesten waaruit blijkt dat u medicatie neemt en een aantal medische onderzoeken heeft ondergaan.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Betreffende het meest recente door u voorgelegde attest van uw psycholoog dient opgemerkt te worden dat hieruit blijkt dat u medicatie inneemt (CGVS, p. 12 en 15) om uw mentale problemen te controleren. Noch uit dit attest noch uit andere door u voorgelegde documenten blijkt evenwel dat u zich in de onmogelijkheid bevindt om de vragen van het Commissariaat-generaal te beantwoorden of dat u niet ten volle kan deelnemen aan de procedure.

U verklaarde bovendien meermaals zich goed te voelen en in de mogelijkheid te verkeren om de vragen van het Commissariaat-generaal te beantwoorden en u maakte ook geen gebruik van de mogelijkheid om bijkomende pauzes aan te vragen indien u dat wenste (CGVS, p. 2 en 15). Tijdens het persoonlijk onderhoud gaf u ook nergens aan last te hebben van eventuele mentale ongemakken. Op het einde ervan had u noch uw advocaat opmerkingen op het verloop van het persoonlijk onderhoud (CGVS, p. 21) en ook nadien werden er geen opmerkingen op de notities ervan overgemaakt.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980.

Uit de elementen die voorhanden zijn in uw administratief dossier - met name uw verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud en de informatie van de Griekse asielinstanties (CGVS, p. 9 en 10; Aanvraag derde landen – Cedoca d.d. 6 maart 2024) -, blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze

lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; en Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op [Ambtsbericht](#)).

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.** Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

U verklaarde bij een terugkeer naar Griekenland enkel maar te vrezen voor nieuwe problemen met de familie [S.]. Er kunnen vooreerst evenwel vraagtekens geplaatst worden bij uw vrees voor deze familie.

U verklaarde dat uw belagers zo'n vijf of zes keer naar het opvangcentrum waar u verbleef kwamen. U wist echter niet wie van de familie [S.] naar het centrum kwam. U wist zelfs niet wie van de familie [S.] er in Griekenland verblijft. Evenmin wist u wie van een er een motorwinkel op Chios uitbaat of welke naam deze winkel draagt (CGVS, p. 16 en 17). Een dergelijk gebrekkige kennis van uw belagers ondermijnt uw vrees voor hen op ernstige wijze. Er kan immers verwacht worden dat u zich, gelet op uw vrees om door de familie [S.] vermoord te worden, in dit verband spontaan en danig informeert, hetgeen hier geenszins het geval is.

Voorts blijkt uit niets dat uw broer [H.] daadwerkelijk door toedoen van de familie [S.] opgesloten werd in Slowakije. Gevraagd naar waarop u zich baseerde om te stellen dat de familie [S.] ervoor zorgde dat [H.] in

Slowakije in de gevangenis belandde kon u enkel stellen dat [H.] als enige van een gezelschap van vier gearresteerd werd tijdens een politiecontrole. Gevraagd naar concrete elementen waarop u zich baseerde, gaf u aan geen bewijzen te hebben (CGVS, p. 14). Hieruit blijkt allerm minst dat de familie [S.] zich hierin gemengd zou hebben.

Ook uw stelling dat [H.] door de familie [S.] in Servië vermoord werd kon u niet met concrete elementen onderbouwen. U gaf aan dat uit de documenten die u voorlegde blijkt dat hij het leven liet bij een auto-ongeval.

Gevraagd naar concrete elementen waarop u zich baseert om te stellen dat er sprake is van kwaad opzet, gaf u enkel aan dat u dit denkt, dat het niet anders kan gezien deze familie jullie zowel in Gaza als in Griekenland al achtervolgd had (CGVS, p. 15). Met deze uitleg maakt u allerm minst aannemelijk dat uw broer vermoord werd door de familie [S.]. Bovendien dient er nog vastgesteld te worden dat u geeneens weet hoe uw broer juist overleed (CGVS, p. 15). Dat u niets kon zeggen over de concrete omstandigheden waarin uw broer het leven liet, maar wel stellig bent in uw verklaringen dat hij vermoord werd door de familie [S.] houdt in alle redelijkheid geen steek.

Hoe dan ook dient er te worden benadrukt dat u op geen enkele wijze aantoont dat u, rekening houdend met uw individuele situatie, de nodige ernstige pogingen ondernomen hebt om er uw rechten te doen gelden. Zo blijkt uit uw verklaringen dat u zelf nooit stappen hebt gezet in Griekenland om uw vrees voor de familie [S.] kenbaar te maken aan de Griekse autoriteiten (CGVS, p. 17 en 18). U ging niet naar de politie omdat uw broer [H.], die eerder al in Griekenland verbleven had, tweemaal tevergeefs geprobeerd had om aangifte te doen. De eerste keer werd hij wandelen gestuurd omdat hij geen tolk had meegenomen. De tweede keer mocht hij zijn verhaal vertellen maar werd hij alsnog weggestuurd. U wist echter niet tot welk politiebureau uw broer zich gewend had noch kon u aantonen dat uw broer deze stappen had gezet (CGVS, p. 17 en 20). Uw broer zette nadien geen andere stappen om klacht in te dienen (CGVS, p. 17) en noch u noch uw broer klaagde het slechte optreden van de politie in Griekenland aan (CGVS, p. 20). Evenmin nam u een advocaat onder de arm om u bij te staan (CGVS, p. 17).

Uit voorgaande blijkt geenszins dat u alle van u te verwachten stappen hebt gezet om hulp en/of bescherming te krijgen van de Griekse autoriteiten. Nochtans moet in het licht van hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt, evenals dat u dit uitvoerig en omstandig documenteert. U legt echter géén overtuigende stavingsstukken neer wat betreft de gebeurtenissen die u naar eigen zeggen te beurt zijn gevallen, noch wat betreft, zoals aangestipt, eventuele ernstige initiatieven die u hierop ondernomen hebt om bescherming af te dwingen. Dit plaatst een wezenlijke kanttekening bij de waarachtigheid, minstens de ernst van de feiten die u inroept.

Voor het overige haalde u geen elementen aan waaruit blijkt dat u niet kan of wil terugkeren naar Griekenland (CGVS, p. 13, 20 en 21).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland, dus vooraleer er u internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met de precare levensomstandigheden in het opvangcentrum waar u verbleef (CGVS, p. 9), kan er volledigheidshalve nog worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

Wat uw situatie als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland betreft, moet daarenboven worden benadrukt dat u geen concrete, soortgelijke ervaringen doet gelden, temeer u Griekenland reeds verlaten had alvorens u vernam dat u een internationale beschermingsstatus werd toegekend (CGVS, p. 9). Er kan hierbij nog opgemerkt worden dat u op geen enkele manier getracht heeft of de intentie had om zich op duurzame wijze te vestigen in Griekenland. Zo deed u, met uitzondering van een sporadisch contact met de centrumdirectrice betreffende een eventuele overplaatsing naar een ander opvangcentrum, nooit beroep op de Griekse overheid om werk of huisvesting te vinden (CGVS, p. 19). U haalt bovendien geen enkel concreet element aan waaruit blijkt dat u bij een terugkeer naar Griekenland geen toegang zou hebben de arbeidsmarkt of medische zorgen noch dat u niet zou kunnen voorzien in uw huisvesting (CGVS, p. 19 en 20). In dit verband dient benadrukt te worden dat u uit een zeer goeode familie komt. Zo blijkt uit uw verklaringen dat geld geen enkel probleem is voor uw familie. De kosten die uw familie de voorbije jaren

maakte om de reisbewegingen van u en uw familie te betalen lopen in de tienduizenden dollars (CGVS, p. 3, 7, 8 en 10). U gaf zelf meermaals aan dat uw familie geld genoeg heeft (CGVS, p. 8 en 19). Ook in België kan u goed geld sparen, u werkt immers al onafgebroken sinds juni 2024 (CGVS, p. 6). U geeft daarnaast ook aan behoorlijk goed Engels te kunnen spreken (CGVS, p. 9). Ofschoon u aangeeft niets of niemand te hebben in Griekenland (CGVS, p. 20), blijkt uit voorgaande allerm minst dat u in het geval u terug zou keren naar Griekenland in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie zou verkeren of zal terechtkomen, die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

De vaststelling dat er in uw hoofde mogelijke indicaties van een verhoogde kwetsbaarheid zijn, omwille van uw medische en mentale problemen, doet hieraan géén afbreuk, aangezien u evenmin aantoonde dat uw bijzondere kwetsbaarheid het u dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig uw rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat u zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU Handvest (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 93 en Jawo, randnummer 95).

Betreffende de problemen aan uw schouder dient immers opgemerkt te worden dat, ofschoon niet betwist wordt dat u, zoals blijkt uit de medische documenten die u voorlegt, in België enkele onderzoeken in dit verband ondergaan heeft, deze u niet beletten om zoals hierboven al aangegeven reeds sinds juni 2024 onafgebroken te werken in een inpakbedrijf in Herentals (CGVS, p. 6). Ook uit de documenten met betrekking tot uw mentale problemen kan niet afgeleid worden dat u zich in Griekenland niet staande zou kunnen houden. Wat het psychologisch opvolgingsattest van 24 april 2024 betreft dient opgemerkt te worden dat dit verslag reeds een jaar oud is en bijgevolg zeer gedateerd. Het attest d.d. 8 april 2025 geeft aan dat u symptomen van posttraumatische stress vertoont en dat u medicatie neemt, doch ook hieruit kan niet afgeleid worden dat uw problemen van die aard zijn dat u zich niet staande zou kunnen houden in Griekenland of er uw rechten niet zou kunnen doen gelden. De inhoud van dit attest komt erop neer dat uw psycholoog een aantal symptomen opmerkt en dat deze een psychologische opvolging noodzakelijk vindt maar nergens wordt evenwel een enkele diagnose gesteld en er wordt nauwelijks ingegaan op de ernst van uw psychisch lijden, op de intensiteit van de verschillende symptomen, de gevolgen ervan voor uw functioneren of op een eventuele behandeling. In het licht van dit nauwelijks onderbouwde document, is het CGVS van mening dat de psychologische moeilijkheden waarop u zich beroept, niet voldoende zijn om uw eventuele terugkeer naar Griekenland een aanzienlijk verhoogde mate van kwetsbaarheid te geven, en dus een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigen.

Wat betreft uw stelling dat u geen Griekse identiteitsdocumenten heeft (CGVS, p. 13) en u aldus niet in het bezit bent van een Griekse verblijfstitel (ADET), wijst het Commissariaat-generaal er vooreerst op dat **artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°** van de wet van 15 december 1980 de commissaris-generaal slechts **één enkele voorwaarde voor de toepassing van deze niet-ontvankelijkheidsgrond** oplegt, namelijk dat de verzoekende partij “reeds bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.”

Het Commissariaat-generaal herinnert te dezen bovendien aan het specifiek juridisch kader waarbinnen de beoordeling van onderhavig verzoek zich situeert, met name een verzoek om internationale bescherming van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. **In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (“GEAS”) moet bijaldien worden aangenomen dat de behandeling en rechten van verzoekende partij er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (“Handvest”) en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (“EVRM”).**

Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. **Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten** [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82].

Hieruit volgt dat **verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.**

Bovendien bevestigt het Hof in deze arresten dat **het ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de EU naar inhoud en reikwijdte overeenstemt met artikel 3 EVRM** (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 89 en Jawo, randnummer 91) en moet eraan worden herinnerd dat **óók artikel 3 EVRM vereist dat verzoekende partij doet blijken dat er ernstige en zwaarwichtige gronden aanwezig zijn** om aan te nemen dat zij in het land waarnaar zij mag worden teruggeleid, een ernstig en reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling. De bescherming verleend via artikel 3 EVRM vindt immers **slechts in zeer uitzonderlijke gevallen** toepassing. Degene die aanvoert dat hij een dergelijk risico loopt, moet zijn beweringen staven met een begin van bewijs. Een loutere bewering of eenvoudige vrees voor onmenselijke behandeling op zich volstaat niet om een inbreuk uit te maken op voornoemd artikel.

Wat betreft de mogelijke moeilijkheden bij de afgifte of hernieuwing van een Griekse verblijfstitel (ADET) en de gevolgen hiervan, vestigt het Commissariaat-generaal de aandacht op volgende rapporten: “**Country Report: Greece. Update 2023**”, gepubliceerd door AIDA/ECRE in juni 2024 (beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf), het “**Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland**”, gepubliceerd door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken in juni 2022 (beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>) en “**Beneficiaries of international protection in Greece – Access to documents and socio-economic rights**”, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf).

Hierbij kan vooreerst in herinnering worden gebracht dat artikel 24 van de Kwalificatierichtlijn (Richtlijn 2011/95/EU) bepaalt dat de lidstaten **zo spoedig mogelijk** nadat internationale bescherming werd verleend, aan personen met de vluchtelingenstatus een verblijfstitel verstrekken die ten minste drie jaar geldig is en kan worden verlengd, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten alsook aan personen met de subsidiaire beschermingsstatus een verlengbare verblijfstitel verstrekken die ten minste één jaar geldig is en ten minste twee jaar in geval van verlenging, tenzij dwingende redenen van nationale veiligheid of openbare orde zich daartegen verzetten.

Het Commissariaat-generaal betwist niet dat de landenrapporten die betrekking hebben op de globale situatie en levensomstandigheden van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland sedert enkele jaren een gelijkaardig problematisch en precair beeld beschrijven, dat mede ingegeven wordt door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en waarbij statushouders in Griekenland zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve hindernissen of complicaties die de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne) bemoeilijken.

Uit deze informatie blijkt bijvoorbeeld dat dat **begunstigen van internationale bescherming bepaalde persoonlijke documenten en gegevens benodigen** om in Griekenland toegang te verkrijgen tot de daar aanwezige voorzieningen, terwijl het mogelijk is dat zij hierover nooit beschikt hebben (bijvoorbeeld omdat zij Griekenland reeds verlaten hebben vóór de afgifte ervan) of niet langer beschikken (bijvoorbeeld omdat zij zich er intussen doelbewust van hebben ontdaan, of omdat de geldigheid ervan inmiddels verlopen is). Meer bepaald gaat het om een verblijfsvergunning (ADET) die wordt afgeleverd op basis van de verleende internationale beschermingsstatus (met een geldigheid van 3 jaar en hernieuwbaar voor de vluchtelingenstatus versus 1 jaar en hernieuwbaar voor de subsidiaire beschermingsstatus), een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Met betrekking tot deze elementen kan verder worden vastgesteld dat **begunstigen van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd kunnen worden met praktische moeilijkheden op het vlak van de afgifte of vernieuwing van hun ADET, evenals wat betreft het verkrijgen van een AFM of AMKA, en dat deze situatie nog gecompliceerder kan zijn voor terugkerende statushouders**. Bovendien kan uit de landeninformatie worden afgeleid dat **voorgaande hindernissen gevolgen met zich mee kunnen brengen op het vlak van de toegang van begunstigen tot voorzieningen** in Griekenland en dus hun mogelijkheden om in hun levensonderhoud en basisbehoeften te voorzien. Het bezit van een geldige ADET is immers een voorwaarde voor het bekomen van het AMKA en sociale bijstand, terwijl het bezit van een AFM een voorwaarde vormt voor het openen van een bankrekening, het huren van een woning of verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om toegang te krijgen tot (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt.

Het Commissariaat-generaal acht het belangrijk om hierbij steeds voor ogen te houden dat de **rapporten die voorhanden zijn veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen**, maar dat het tot op heden aan exact en kwantitatief cijfermateriaal ontbreekt en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep Griekse statushouders is die problemen ervaart

om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang tot de nodige documenten en voorzieningen. De rapporten tonen naar mening van de commissaris-generaal alleszins niet aan dat elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland hierdoor getroffen zou worden.

Hoewel deze rapporten een problematische situatie schetsen die extra voorzichtigheid vereist, tonen zij **niet** aan dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en naar Griekenland terugkeren, **systematisch** zouden worden geconfronteerd met onredelijke vertragingen bij de afgifte of hernieuwing van hun ADET. Uit deze informatie blijkt **evenmin** dat het voor een dergelijke persoon **onmogelijk** zou zijn om zijn ADET te bekomen of verlengen, op voorwaarde dat bepaalde stappen worden ondernomen.

De commissaris-generaal wijst er vervolgens op dat het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat **enkel uitzonderlijke omstandigheden zich verzetten tegen een niet-ontvankelijkheidsbeslissing** in hoofde van een persoon die reeds internationale bescherming in een andere EU-lidstaat geniet. Volgens het Hof is “deze **bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid** enkel bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.” Nog volgens het Hof wordt die drempel “**dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen** waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling.” Ook de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat er géén bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen genieten die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden, zonder dat zij evenwel anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, kan volgens het oordeel van het Hof alleen dan leiden tot de vaststelling dat de verzoeker er wordt blootgesteld aan een reëel risico op een onmenselijke of vernederende behandeling, wanneer die omstandigheid tot gevolg heeft dat die verzoeker vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. Bovendien kan op grond van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, niet worden geconcludeerd dat de betrokken persoon bij overdracht aan die lidstaat, zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor zulk een behandeling, alsnog het Hof [HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., punten 84-85, 90-94 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, punten 81-82, 92-97].

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat veel personen die in Griekenland internationale bescherming genieten en naar Griekenland terugkeren, in afwachting van de afgifte of verlenging van hun ADET minder sociale rechten zullen genieten (zoals hierboven is opgemerkt) en, afhankelijk van het geval, geconfronteerd kunnen worden met **onzekere en precare situaties** terwijl zij wachten op het verkrijgen van hun ADET. Dezelfde informatie toont echter niet aan dat een persoon die in Griekenland internationale bescherming geniet en ernaar terugkeert noodzakelijkerwijze geconfronteerd zal worden met een situatie die de door het Hof van Justitie vastgestelde uitzonderlijke drempel van ernst bereikt, zoals hierboven beschreven, en die gekenmerkt wordt door de onmogelijkheid om in zijn meest elementaire behoeften op het vlak van huisvesting, voeding en hygiëne te voorzien.

Het Commissariaat-generaal onderstreept bovendien dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland, in afwachting van de afgifte of hernieuwing van de verblijfstitel, en zodoende zonder sociale zekerheidsnummer (AMKA), géén toegang tot kosteloze gezondheidszorgen ontzegd zal worden, op voorwaarde dat deze zich tot een openbaar ziekenhuis of medisch centrum wendt (zie: UNHCR Greece, **Living In Greece – Access To Healthcare**, en beschikbaar op <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; **Country Report: Greece. Update 2023**, op. cit.).

Het Commissariaat-generaal is bijgevolg van oordeel dat het **risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene** om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

Hoewel de algemene rapporten met betrekking tot de situatie en levensomstandigheden van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland volgens het Commissariaat-generaal niet volstaan om a priori te besluiten dat er in hoofde van elke (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming aldaar sprake zou zijn van een reëel risico op een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens of artikel 4 Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie wegens systematische of structurele gebreken, meent de commissaris dat deze niettemin een precaire situatie schetsen waardoor **voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden** bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van statushouders in Griekenland, evenals dat in dit verband rekening gehouden moet worden met “alle gegevens van de zaak.” Bovendien is het volgens het Commissariaat-generaal **mogelijk dat de persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen** en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn **bijzondere kwetsbaarheid**, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie [HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., punten 89 en 93 en HvJ 16 juli 2020, C- 517/17, ECLI:EU:C:2020:579, Addis, punt 52).

Bijgevolg zijn uw **individuele situatie – in het bijzonder ingeval van een bijzondere kwetsbaarheid – en uw persoonlijke ervaringen in Griekenland** van essentieel belang bij de beoordeling van uw verzoek, waarbij het aan u toekomt om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat u zich kan beroepen op de internationale beschermingsstatus die u in Griekenland werd verleend en dat de rechten die daaruit voortvloeien zodanig zijn dat hij niet terechtkomt in een staat van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

Het Commissariaat-generaal is echter van oordeel dat u er in casu niet in geslaagd bent om genoegzaam aan te tonen dat er in uw hoofde sprake zou zijn van “buitengewone omstandigheden die specifiek uzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat u bij terugzending naar de lidstaat die u reeds internationale bescherming heeft toegekend, vanwege uw bijzondere kwetsbaarheid, buiten uw wil en persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.”

Het Commissariaat-generaal wijst er namelijk op dat uit het geheel van de elementen in uw administratief dossier blijkt dat u een zelfredzaam persoon bent die over de nodige financiële middelen beschikt om zich staande te houden bij een terugkeer naar Griekenland.

Bovendien bevindt u zich niet in een situatie van verhoogde kwetsbaarheid, gezien uw medische en mentale problemen niet van die aard zijn om een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigen.

In het licht van het voorgaande, en ondanks de verhoogde waakzaamheid en voorzichtigheid die aan de dag gelegd moet worden bij de beoordeling van uw verzoek, dient te worden vastgesteld dat u niet aantoonde dat u in geval van terugkeer niet in staat zal zijn om de nodige stappen te ondernemen voor de afgifte/hernieuwing van uw ADET, noch dat u in afwachting van de afgifte/hernieuwing van deze ADET noodzakelijkerwijze in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zult terechtkomen.

Het Commissariaat-generaal benadrukt dat van een begunstigde van internationale bescherming in een andere EU-lidstaat **verwacht wordt dat deze de nodige ernstige stappen onderneemt** om er zijn rechten uit te oefenen en leven op duurzame wijze uit te bouwen, evenals om er oplossingen te zoeken voor eventuele problemen of moeilijkheden waarmee hij in die lidstaat zou worden geconfronteerd, net zoals dit in een andere lidstaat zoals België het geval zou zijn, zowel op het vlak van diens documenten als op het vlak van diens levensonderhoud. Bovendien moet worden benadrukt dat **bepaalde procedures, voorwaarden en daaraan verbonden gevolgen** zoals wachttijden, te leveren inspanningen, ... waarmee een begunstigde in Griekenland geconfronteerd kan worden op administratiefrechtelijk vlak of op het vlak van diens toegang tot bepaalde voorzieningen **eigen zijn aan de processen en werking van structuren in elke lidstaat**, en dat dit in het bijzonder het geval zal zijn wanneer de betrokkene een en ander zelf in de hand werkt (en bemoeilijkt) door zich te verplaatsen doorheen en tussen diverse lidstaten of wanneer deze zelfs doelbewust essentiële stukken zou achterhouden of vernietigen en zodoende a fortiori niet zou tegemoet komen aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid daar niet wordt aangetoond dat een en ander verband zou houden met een situatie “buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om.”

Bovendien blijkt uit de landeninformatie dat de procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens

het laatste AIDA-rapport " the application for renewal, together with a digital photo of the beneficiary, is submitted via email to the Asylum Service and the latter's decision is notified to the applicant also via email" (vrije vertaling: "de aanvraag tot verlenging wordt, tesamen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld") (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, op. cit., p. 244). Uit de landeninformatie blijkt ook dat de mogelijkheid om sinds november 2021 een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen door een aantal Ngo's als een positieve ontwikkeling is verwelkomd (Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland, Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, op. cit., p. 14).

Het Commissariaat-generaal stelt vast dat u niet hebt aangetoond dat u stappen hebt ondernomen om uw verblijfsvergunning in Griekenland te verkrijgen (CGVS, p. 13) noch dat u derhalve geconfronteerd werd met een weigering of een onredelijke vertraging vanwege de Griekse autoriteiten.

Bijgevolg moet worden vastgesteld dat u niet hebt aangetoond dat de bescherming van Griekenland ondoeltreffend is, noch dat de procedure voor het bekomen van een (geldige) ADET u bij terugkeer noodzakelijkerwijs zou blootstellen aan een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De overige door u neergelegde documenten tonen uw identiteit en uw Palestijnse origine aan. Dit alles wordt niet betwist. Dat uw broer [Ma.] getuige was van een aanval op een ziekenhuis, zoals blijkt uit het Messengergesprek en de foto's, staat niet ter discussie. Dat uw broer opgesloten werd in Slowakije en het leven liet in Servië wordt evenmin betwist. Dat u in België enige tijd medische zorgen nodig had voor uw schouder en dat u in behandeling bent (geweest) bij een psycholoog staat niet ter discussie doch hieruit blijkt niet dat u in Griekenland uw rechten niet zou kunnen doen gelden.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Palestina."

2. Over de rechtspleging

De commissaris-generaal is niet verschenen en heeft zich ook niet laten vertegenwoordigen ter terechtzitting. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: "Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de commissaris-generaal ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Het verzoekschrift

3.1. In een eerste en enig middel haalt verzoeker een schending aan van artikel 1 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM), van de artikelen 4, 13, 15 en 23 van de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (hierna: Kwalificatierichtlijn), van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen (hierna: de wet uitdrukkelijke motivering bestuurshandelingen), van de artikelen 48/2 tot en met 48/7, 57/6, 57/6/1, 57/6/2, 57/7 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende

de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) en “*de beginselen van redelijkheid, grondigheid en goed bestuur*”.

3.2. Verzoeker is het niet eens met de analyse van verwerende partij en stelt dat zij de situatie voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland ernstig onderschat. Hij verwijst daarbij zowel naar nationale rechtspraak als naar rechtspraak van rechtscolleges in andere Europese landen om aan te tonen dat het bekend is dat men in Griekenland talrijke moeilijkheden ondervindt bij het doen respecteren van hun rechten zoals het recht op huisvesting, toegang tot gezondheidszorg of toegang tot sociale bijstand. Vervolgens wijst verzoeker op het feit dat hij tot vandaag niet over zijn fysieke verblijfsvergunning beschikt. In de bestreden beslissing wordt enkel vastgesteld dat het mogelijk is om verlenging van de verblijfsvergunning aan te vragen, zonder dat dit kan worden vergeleken met de situatie van personen die verlenging van hun verstrekte verblijfsvergunning aanvragen. Deze bewering is onjuist volgens verzoeker. Bovendien beschikken terugkeerders bij aankomst in Griekenland niet over informatie over de stappen die zij moeten ondernemen waardoor hun situatie door grote onzekerheid gekenmerkt wordt. Dit is onverenigbaar met artikel 3 van het EVRM. Vervolgens verwijst verzoeker naar voorgaande rechtspraak van de Raad en van de Raad van State. Hij haalt verder aan dat hij in België medisch en psychologisch opgevolgd wordt en dat het noodzakelijk is om deze behandeling verder te zetten omdat zijn situatie anders zal verslechteren.

Vervolgens gaat verzoeker in op de toegang tot het bijstandsstelsel en sociale zekerheidsuitkeringen via een AMKA-nummer en dat dit afhankelijk is van een daadwerkelijke verblijfplaats in Griekenland. Het feit dat men zich buiten Griekenland bevindt en geen verblijfsvergunning heeft doet echter niet *a priori* vermoeden dat aan deze voorwaarde bij terugkeer is voldaan. Uit de verklaringen van verzoeker blijkt verder duidelijk dat hij geen informatie heeft ontvangen over de stappen die hij moest ondernemen na het verkrijgen van de vluchtelingenstatus. Dit gebrek aan hulp wordt geïllustreerd door het falen van het Heliossysteem, waarover door verwerende partij niets gezegd wordt in de bestreden beslissing.

Hij wijst verder op de vijandige context (racisme en geweld) waarin zowel asielzoekers als personen die internationale bescherming genieten, zich bevinden. Bovendien ondervinden zij moeilijkheden bij de toegang tot rechtsbijstand.

Dit alles wijst erop dat hij bij een terugkeer, louter omwille van het feit dat hij vreemdeling is, aan ernstige discriminatie blootgesteld kan worden. Bijkomend wijst hij erop dat hij reeds geweld heeft ondergaan in Griekenland van de familie S. die hem ertoe aangezet hebben de Gazastrook te verlaten. Verwerende partij gaat, door verzoeker te verwijten dat hij geen beroep gedaan heeft op een advocaat, volledig voorbij aan het feit dat het voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland moeilijk is om toegang te krijgen tot rechtsbijstand. Ten slotte zegt de bestreden beslissing ook niets over het feit dat verzoeker niet over een netwerk beschikt in Griekenland, wat de terugkeer ernaartoe veel moeilijker maakt. Verwerende partij lijkt geen rekening gehouden te hebben met de verklaringen van verzoeker. Al deze elementen rechtvaardigen dat hij erkend wordt als vluchteling of ten minste een nieuwe beslissing na onderzoek van de gegrondheid van zijn verzoek.

Verzoeker besluit dat de bestreden beslissing geen rekening houdt met de kritiek die op Griekenland wordt geuit met betrekking tot de opvang en integratie van vluchtelingen. Er wordt geen rekening gehouden met recente rechtspraak en ook niet met het feit dat het Helios-programma afgelopen is in november 2024. Er worden verzoeker bovendien enkel algemene verwijten gemaakt die op geen enkele wijze onderbouwd worden. Het vertrouwen tussen de Europese lidstaten is een weerlegbaar vermoeden. Bovendien bevat de bestreden beslissing tegenstrijdigheden. Er wordt verklaard dat verzoeker geen redenen heeft gegeven om aan te nemen dat hij bijzondere procedurele behoeften zou hebben terwijl er verder gesteld wordt dat hij een verhoogde kwetsbaarheid vertoont. Verder verwijst de bestreden beslissing naar de situatie van verzoekers broer die in België als vluchteling erkend werd, maar deze situatie wordt niet ernstig beoordeeld. Verwerende partij heeft een ernstige beoordelingsfout gemaakt. In het licht van alle verschillende factoren moet worden vastgesteld dat de motivering van de bestreden beslissing ontoereikend is en dat verzoeker de uiteengezette redenen niet kan begrijpen.

3.3. Verzoeker voegt aan het verzoekschrift volgende stukken toe:

1. Kopie van de bestreden beslissing;
2. Folder van bewijsstukken;
3. Kopie van de beslissing van het Bureau voor Rechtsbijstand.

4. Aanvullende nota

De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 6 januari 2026 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht: (1) Nota: “*duiding e-mail Griekse autoriteiten – A.M.K.A*”, gepubliceerd door juridische dienst CGVS d.d. 17 november 2025; (2) “*Country Report: Greece. Update 2023*”, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 (internetlink); (3) “*Country Report: Greece. Update 2024*”, gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink); (4)

“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 (internetlink); (5) “Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 (internetlink); (6) “Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 (internetlink); (7) “Communication on the status of migration management in mainland Greece” gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 (internetlink), (8) “COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink), (9) Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>, (10) Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nach-schutzgewaehrung-in-griechenland>; (11) Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112> en (12) Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025, beschikbaar op: https://www.bvger.ch/media-releases/370101ae-ae1-4906-af90-e64e187487bb/en/d-2590-2025_web.pdf.

5. Beoordeling

5.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht.

Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de Richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de Richtlijn 2013/32/EU.

5.2. Met betrekking tot verzoekers eventuele bijzondere procedurele noden wordt in de bestreden beslissing als volgt gemotiveerd: “Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Betreffende het meest recente door u voorgelegde attest van uw psycholoog dient opgemerkt te worden dat hieruit blijkt dat u medicatie inneemt (CGVS, p. 12 en 15) om uw mentale problemen te controleren. Noch uit dit attest noch uit andere door u voorgelegde documenten blijkt evenwel dat u zich in de onmogelijkheid bevindt om de vragen van het Commissariaat-generaal te beantwoorden of dat u niet ten volle kan deelnemen aan de procedure. U verklaarde bovendien meermaals zich goed te voelen en in de mogelijkheid te verkeren om de vragen van het Commissariaat-generaal te beantwoorden en u maakte ook geen gebruik van de mogelijkheid om bijkomende pauzes aan te vragen indien u dat wenste (CGVS, p. 2 en 15). Tijdens het persoonlijk onderhoud gaf u ook nergens aan last te hebben van eventuele mentale ongemakken. Op het einde ervan had u noch uw advocaat opmerkingen op het verloop van het persoonlijk onderhoud (CGVS, p. 21) en ook nadien werden er geen opmerkingen op de notities ervan overgemaakt. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.”

5.3. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van

een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker een verzoek om internationale bescherming indiende in Griekenland op 13 oktober 2023 en dat hij als vluchteling werd erkend op 20 oktober 2023 (AD, landeninformatie, Brief Hellenic Republic, Ministry of Migration & Asylum, 6 maart 2024).

Bijgevolg is voldoende aangetoond, zoals terecht vastgesteld in de bestreden beslissing, dat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere EU lidstaat, met name Griekenland.

Verzoeker betwist de vaststellingen hierover in de bestreden beslissing die steun vinden in het administratief dossier als dusdanig niet.

Er ligt verder geen informatie voor waaruit kan blijken dat de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus van verzoeker hebben ingetrokken of beëindigd. Uit de bepalingen van de Kwalificatierichtlijn volgt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning, die in de tijd beperkt kan zijn en hernieuwbaar en de toegekende internationale beschermingsstatus, die slechts in een beperkt aantal gevallen kan worden beëindigd, herroepen of ingetrokken.

Ook in de door de Griekse autoriteiten verstrekte informatie wordt geen melding gemaakt van het feit dat zijn vluchtelingenstatus zou zijn ingetrokken, herroepen of beëindigd.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de Richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

5.4. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (*cf.* HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

5.5. Verzoeker verklaart dat hij niet kan terugkeren naar Griekenland omdat hij daar opnieuw problemen kende met de familie S., de reden waarom hij Gaza verliet. Volgens zijn verklaringen woonden heel wat leden van deze familie in Griekenland en die mensen naar hem toe stuurden, hem volgden, hem lastigvielen en hem bedreigden.

Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van

een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asiendienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *"een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt"*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van

statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267).

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het

verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten; - integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus “*the European way of life*”, en vorming in sociale vaardigheden;- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving; (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísisis, DYPA); (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten

begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven. Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (“*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*”, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; “*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (“*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*”, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). Daarbij wordt evenwel niet naar wettelijke bepalingen verwezen waaruit dit zou blijken. Geen enkele andere bron bevestigt dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag “*Feitenonderzoek*” stelt dan weer dat het beschikken van een geldig AMKA-nummer volstaat (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 37). De Raad is van oordeel dat gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen in de huidige stand van zaken kan worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (“*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten

van toegang tot het sociale bijstandsstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de Richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe

gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen

in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een “*certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus*” of een “*certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming*” verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; “*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

5.6. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*Ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precare situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

5.7.1. Er dient in deze zaak op gewezen te worden dat uit het administratief dossier blijkt dat aan verzoeker geen verblijfsvergunning afgegeven werd (*“not received”*) en dat er geen Grieks paspoort uitgegeven werd (*“not issued”*) (AD, landeninformatie, Brief Hellenic Republic, Ministry of Asylum & Migration, 6 maart 2024, stuk 1). Verzoeker verklaart dat *“nadat ik het OC verlaten had hoorde ik dat ik een beslissing had gekregen. Er werd een papier met namen van positieve beslissing, mijn naam stond daar tussen, maar toen was ik al niet meer in het OC”* (NPO, p. 9). Gevraagd of hij zijn fysieke Griekse verblijfsvergunning of zijn Grieks paspoort heeft gekregen, antwoordt verzoeker *“Nee nooit. Ik had een positief antwoord, maar ik heb geen vingerafdrukken gegeven voor dat, ik was al in Servië toen ik positief kreeg”* (NPO, p. 10). De brief van de Griekse autoriteiten bevestigt dat verzoeker geen verblijfsvergunning heeft ontvangen, en er kan redelijkerwijze aangenomen worden dat een ADET besluit werd genomen voor verzoeker, vermits, in tegenstelling tot het reisdocument, niet wordt vermeld *“not issued”*, maar *“not received”*. Verzoeker heeft dus nooit over een fysieke verblijfsvergunning beschikt, omdat hij geen afspraak gemaakt heeft om deze op te halen.

Hierboven werd reeds uiteengezet dat personen die internationale bescherming verkrijgen in Griekenland binnen zes maanden na het besluit over de toekenning van de ADET per e-mail een afspraak met de Griekse politie moeten maken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET. Volgens RSA moet, indien dergelijke afspraak niet wordt gevraagd binnen zes maanden, een nieuw ADET besluit worden genomen (RSA, p. 10-11).

Het is niet duidelijk of verzoeker een afspraak maakte met de politie om de nodige documenten voor het afleveren van de fysieke verblijfsvergunning voor te leggen. Wel werd een ADET besluit genomen. Gelet op het feit dat verzoeker volgens de brief van de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus verkreeg op 20 oktober 2023, verblijfsvergunningen voor vluchtelingen volgens de Griekse wetgeving drie jaar geldig zijn en de geldigheidsduur ingaat op de datum van de erkenningsbeslissing en niet op de datum van de eigenlijke afgifte van de ADET, is de verblijfsvergunning waarop verzoeker op grond van zijn erkenning als vluchteling in Griekenland recht heeft, geldig tot en met 19 oktober 2026 volgens de beschikbare algemene informatie (AIDA, *“Country Report Greece. Update 2024”*, september 2025, p. 235).

Verzoeker bevindt zich bijgevolg in de situatie van een persoon die als vluchteling is erkend in Griekenland, voor wie een ADET besluit is genomen maar die zijn Griekse verblijfsvergunning niet heeft verkregen omdat hij volgens zijn verklaringen de uitkomst van de asielprocedure niet heeft afgewacht en pas nadat hij Griekenland heeft verlaten, heeft vernomen dat hij er als vluchteling is erkend.

Hij verkeert bijgevolg in de positie van een begunstigde van internationale bescherming die bericht heeft gekregen dat een positieve beslissing werd genomen en die nooit de verdere stappen heeft ondernomen die noodzakelijk zijn om zijn ADET fysiek in handen te krijgen. Volgens de informatie opgenomen in het

RSA-rapport dient, ingeval verzoeker geen afspraak maakte binnen zes maanden na het ADET besluit, een nieuwe beslissing over de ADET te worden genomen. Er ligt geen informatie voor waaruit zou kunnen blijken dat in dergelijke gevallen een ADET zou worden geweigerd, of dat de internationale bescherming die aan verzoeker werd verleend werd ingetrokken of beëindigd.

Er kan van verzoeker redelijkerwijze verwacht worden dat hij als statushouder de nodige administratieve stappen zet om zijn fysieke verblijfsvergunning te bekomen, wat volgens de Griekse wetgeving een voorwaarde is om toegang te krijgen tot de rechten en voordelen verbonden aan zijn in Griekenland verkregen internationale beschermingsstatus. Uit zijn verklaringen blijkt evenwel dat hij niet eens de uitkomst van zijn asielprocedure in Griekenland zou hebben afgewacht en pas na zijn vertrek uit deze EU-lidstaat zou hebben vernomen dat hij als vluchteling werd erkend. Hieruit blijkt minstens dat verzoeker geen enkele inspanning heeft gedaan om zijn fysieke verblijfsvergunning te bekomen.

Dit neemt niet weg dat het al dan niet hebben van een geldige ADET een belangrijke factor is voor de beoordeling van het risico voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het ontbreken ervan dient in aanmerking te worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Hierboven werd op basis van de beschikbare landeninformatie reeds besloten dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Uit het voorgaande volgt dat verzoeker zich in een vergelijkbare situatie bevindt, nu verzoeker nooit een ADET heeft ontvangen en de procedure om zijn ADET fysiek te bekomen mogelijk impliceert dat een nieuwe ADET-besluit wordt genomen, waarna verzoeker een afspraak dient te maken en te krijgen bij de politie om de nodige documenten voor te leggen voor het afleveren van de ADET. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat dit proces enige tijd in beslag kan nemen.

Er moet bijgevolg worden nagegaan of bij verzoeker sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid en of hij voldoende zelfredzaam is en daarnaast beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van haar Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee zij na haar terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen.

5.7.2. Vooreerst dient te worden nagegaan of bij verzoeker sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid in de zin van de hoger geciteerde rechtspraak van het Hof van Justitie.

In casu stelt de Raad vast dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat bij hem sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid als gevolg van actuele ernstige medische of psychologische of andere problemen die hem zouden verhinderen de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder in afwachting van de fysieke afgifte van zijn Griekse verblijfsvergunning, mede gelet op hetgeen hierna wordt uiteengezet over de middelen waarover hij en zijn familie beschikken, het hoofd te bieden. Hierover wordt in de bestreden beslissing op goede gronden als volgt gemotiveerd:

“De vaststelling dat er in uw hoofde mogelijke indicaties van een verhoogde kwetsbaarheid zijn, omwille van uw medische en mentale problemen, doet hieraan géén afbreuk, aangezien u evenmin aantoonbaar dat uw bijzondere kwetsbaarheid het u dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig uw rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat u zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met de artikelen 3 van het EVRM en 4 van het EU Handvest (Ibid., Ibrahim e.a., randnummer 93 en Jawo, randnummer 95). Betreffende de problemen aan uw schouder dient immers opgemerkt te worden dat, ofschoon niet betwist wordt dat u, zoals blijkt uit de medische documenten die u voorlegt, in België enkele onderzoeken in dit verband ondergaan heeft, deze u niet beletten om zoals hierboven al aangegeven reeds sinds juni 2024 onafgebroken te werken in een inpakbedrijf in Herentals (CGVS, p. 6). Ook uit de documenten met betrekking tot uw mentale problemen kan niet afgeleid worden dat u zich in Griekenland niet staande zou kunnen houden. Wat het psychologisch opvolgingsattest van 24 april 2024 betreft dient opgemerkt te worden dat dit verslag reeds een jaar oud is en bijgevolg zeer gedateerd. Het attest d.d. 8 april 2025 geeft aan dat u symptomen van posttraumatische stress vertoont en dat u medicatie neemt, doch ook hieruit kan niet afgeleid worden dat uw problemen van die aard zijn dat u zich niet staande zou kunnen houden in Griekenland of er uw rechten niet zou kunnen doen gelden. De inhoud van dit attest komt erop neer dat uw psycholoog een aantal symptomen opmerkt en dat deze een psychologische opvolging noodzakelijk vindt maar nergens wordt evenwel een enkele diagnose gesteld en er wordt nauwelijks ingegaan op de ernst van uw psychisch lijden, op de intensiteit van de verschillende symptomen, de gevolgen ervan voor uw functioneren of op een eventuele behandeling. In het licht van dit nauwelijks

onderbouwde document, is het CGVS van mening dat de psychologische moeilijkheden waarop u zich beroept, niet voldoende zijn om uw eventuele terugkeer naar Griekenland een aanzienlijk verhoogde mate van kwetsbaarheid te geven, en dus een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigen.”

Verzoeker weerlegt deze motieven niet door louter te stellen dat hij zijn medische en psychologische begeleiding sinds zijn aankomst in België heeft gemotiveerd evenals de noodzaak dat deze behandeling wordt voortgezet. Dergelijk algemeen betoog volstaat niet om te weerleggen dat het door verzoeker neergelegde psychologisch opvolgingsattest van 24 april 2024 zeer gedateerd is en dat het attest van 8 april 2025 aangeeft dat verzoeker symptomen van posttraumatische stress vertoont en medicatie neemt en dat de psycholoog een psychologische opvolging noodzakelijk vindt maar dat er geen enkele diagnose in wordt gesteld en dat nauwelijks wordt ingegaan op de ernst van zijn psychisch lijden, de intensiteit van de symptomen, de gevolgen ervan voor zijn functioneren of een eventuele behandeling. Bijkomend stelt de Raad vast dat verzoeker tijdens het persoonlijk onderhoud op 26 maart 2023 gevraagd wanneer hij voor het laatst naar de psycholoog ging antwoordt dat dit vier maanden geleden was, dat de medicatie wordt voorgeschreven via de arts van het opvangcentrum en dat deze arts hem ook zei dat hij nog eens naar de psycholoog moest gaan (NPO, p. 12). Verzoeker legt in het kader van de beroepsprocedure geen andere attesten neer met betrekking tot zijn medische en psychologische problemen die voor het laatst op 8 april 2025 werden geattesteerd. Voor zover uit dit alles kan blijken dat verzoeker met psychologische problemen kampte en hiervoor psychologische begeleiding kreeg, liggen geen recente attesten voor waaruit kan blijken dat verzoeker actueel met ernstige psychologische problemen kampt en hiervoor psychologische begeleiding krijgt. Ook met betrekking tot de problemen met zijn schouder liggen geen recente medische attesten voor waaruit kan blijken dat dit actueel een impact heeft op zijn zelfredzaamheid en zelfstandig functioneren.

Verder blijkt uit verzoekers verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud en ter terechtzitting dat verzoeker in België werkt en dat hij erin slaagde geld te sparen door te werken (NPO, p. 6). De door verzoeker aangehaalde medische en psychologische problemen verhinderen verzoeker niet om in België te werken en te sparen.

Gelet op hetgeen voorafgaat moet worden besloten dat bij verzoeker geen sprake is van actuele ernstige medische of psychologische problemen of andere specifieke elementen eigen aan verzoeker die het vermogen van verzoeker om zijn rechten als statushouder in Griekenland te doen gelden en om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder in afwachting van de fysieke afgifte van zijn Griekse verblijfsvergunning kan worden geconfronteerd het hoofd te bieden, dermate verminderen dat moet worden besloten dat hij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest in geval van terugkeer naar dit land.

5.7.3. Verder kan gelet op alle elementen van de zaak worden aangenomen dat verzoeker over voldoende middelen kan beschikken en voldoende zelfredzaam kan geacht worden om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder kan worden geconfronteerd tijdens de periode nodig voor het bekomen van zijn fysieke Griekse verblijfsvergunning het hoofd te bieden, zonder dat hij daarbij in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terechtkomt. In dit verband stelt de Raad in navolging van de bestreden beslissing vast dat uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij uit een gegoede familie komt, die momenteel in Egypte verblijft. Verzoeker verklaarde, gevraagd hoe hij de reis van Gaza naar Griekenland, die 3500 euro kostte, heeft bekostigd: *“We zijn allemaal afgestudeerd, we hebben allemaal gewerkt, we hebben geld, gronden, landbouw en zo, we hebben meer dan genoeg”* (NPO, p. 8). Daarnaast verklaarde verzoeker dat hij goed Engels spreekt en ook in België een beetje Nederlands en Frans heeft geleerd (NPO, p. 7). In de bestreden beslissing wordt hierover op goede gronden als volgt gemotiveerd: *“In dit verband dient benadrukt te worden dat u uit een zeer gegoede familie komt. Zo blijkt uit uw verklaringen dat geld geen enkel probleem is voor uw familie. De kosten die uw familie de voorbije jaren maakte om de reisbewegingen van u en uw familie te betalen lopen in de tienduizenden dollars (CGVS, p. 3, 7, 8 en 10). U gaf zelf meermaals aan dat uw familie geld genoeg heeft (CGVS, p. 8 en 19). Ook in België kan u goed geld sparen, u werkt immers al onafgebroken sinds juni 2024 (CGVS, p. 6). U geeft daarnaast ook aan behoorlijk goed Engels te kunnen spreken (CGVS, p. 9). Ofschoon u aangeeft niets of niemand te hebben in Griekenland (CGVS, p. 20), blijkt uit voorgaande allerminst dat u in het geval u terug zou keren naar Griekenland in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie zou verkeren of zal terechtkomen, die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid”* en *“Het Commissariaat-generaal is echter van oordeel dat u er in casu niet in geslaagd bent om genoegzaam aan te tonen dat er in uw hoofde sprake zou zijn van “buitengewone omstandigheden die specifiek uzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat u bij terugzending naar de lidstaat die u reeds internationale bescherming heeft toegekend, vanwege uw bijzondere kwetsbaarheid, buiten uw wil en persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.”* Het Commissariaat-generaal wijst er namelijk op dat uit het geheel van de elementen in uw administratief dossier blijkt dat u een zelfredzaam persoon bent die over de nodige financiële middelen beschikt om zich staande te houden bij een terugkeer naar Griekenland. Bovendien bevindt u zich niet in een

situatie van verhoogde kwetsbaarheid, gezien uw medische en mentale problemen niet van die aard zijn om een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land rechtvaardigen. In het licht van het voorgaande, en ondanks de verhoogde waakzaamheid en voorzichtigheid die aan de dag gelegd moet worden bij de beoordeling van uw verzoek, dient te worden vastgesteld dat u niet aantoonbaar dat u in geval van terugkeer niet in staat zal zijn om de nodige stappen te ondernemen voor de afgifte/hernieuwing van uw ADET, noch dat u in afwachting van de afgifte/hernieuwing van deze ADET noodzakelijkerwijze in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zult terechtkomen. Verzoeker voert geen enkel verweer tegen deze motieven, die steun vinden in het administratief dossier en die, behoudens de verwijzing naar pagina 9 van de notities van het persoonlijk onderhoud, waar dit pagina 7 moet zijn zoals hierboven aangegeven, door de Raad worden overgenomen.

Bovendien en niet in het minst, dient te worden vastgesteld dat, zoals terecht aangestipt in de bestreden beslissing, verzoeker zich op geen andere redenen heeft beroepen die zijn terugkeer naar Griekenland in de weg staan, dan de problemen met de familie S. in Griekenland, die hierna worden besproken. Hij beroept zich tijdens het persoonlijk onderhoud niet op slechte levensomstandigheden waarin hij in geval van terugkeer naar Griekenland zou terechtkomen noch de vrees dat hij in een situatie zal terechtkomen waar hij niet in zijn elementaire levensbehoeften kan voorzien. In de mate dat verzoeker in het verzoekschrift voor het eerst verwijst naar algemene landeninformatie inzake de slechte levensomstandigheden van statushouders in Griekenland, en wijst op het gebrek aan informatie voor statushouders bij terugkeer en de in effectiviteit van het Heliosprogramma, dient te worden vastgesteld dat verzoeker met dergelijk algemeen betoog niet aannemelijk maakt dat hij, gelet op de reeds gedane vaststellingen inzake het gebrek aan bijzondere kwetsbaarheid, zijn zelfredzaamheid en de middelen waarover hij beschikt, in geval van terugkeer naar Griekenland door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten en buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, een ernstig risico loopt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het is aan verzoeker om de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen. De Raad kan slechts vaststellen dat hij nalaat dergelijke concrete elementen aan te reiken maar zich beperkt tot algemene verwijzingen naar algemene landeninformatie, die geen afbreuk doen aan de vaststellingen hierboven inzake zijn zelfredzaamheid en middelen.

Het komt verder aan de begunstigde van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Dit blijkt geenszins uit verzoekers verklaringen en gedragingen. Hij verklaarde immers dat hij Griekenland verliet nog voor hij de positieve beslissing inzake zijn verzoek om internationale bescherming had ontvangen. Hij kan zich dan ook niet beroepen op persoonlijke ervaringen als statushouder in Griekenland waaruit zou kunnen blijken dat zijn grondrechten er geschonden werden of dat hij er in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde. Uit verzoekers vertrek nog voor hij kennis kreeg van de beslissing over zijn in Griekenland ingediende internationaal beschermingsverzoek, blijkt verder ook dat hij niet de minste intentie had om zelfs maar een poging te ondernemen om een leven als statushouder in Griekenland uit te bouwen.

5.7.4. Zoals reeds aangehaald heeft verzoeker zich tijdens het persoonlijk onderhoud enkel beroepen op de problemen die hij in Griekenland zou gehad hebben met de familie S. als concrete reden waarom hij niet naar Griekenland kan terugkeren. In de bestreden beslissing wordt hierover gemotiveerd ten eerste gemotiveerd dat vraagtekens kunnen worden geplaatst bij zijn vrees voor deze familie omdat hij niet weet wie van de familie S. in Griekenland verblijft, uit niets blijkt dat zijn broer H. daadwerkelijk door toedoen van de familie S. opgesloten werd in Slowakije, dat hij zijn stelling dat H. werd vermoord door de familie S. in Servië vermoord werd niet met concrete elementen kan onderbouwen en niets kon zeggen over de concrete omstandigheden waarin zijn broer het leven liet. Daarnaast wordt er terecht op gewezen dat verzoeker niet aantoonbaar dat hij ernstige stappen heeft ondernomen om in Griekenland zijn vrees voor de familie S. kenbaar te maken aan de Griekse autoriteiten. Over dit punt wordt in de bestreden beslissing als volgt gemotiveerd: *“Hoe dan ook dient er te worden benadrukt dat u op geen enkele wijze aantoonbaar dat u, rekening houdend met uw individuele situatie, de nodige ernstige pogingen ondernomen hebt om er uw rechten te doen gelden. Zo blijkt uit uw verklaringen dat u zelf nooit stappen hebt gezet in Griekenland om uw vrees voor de familie [S.] kenbaar te maken aan de Griekse autoriteiten (CGVS, p. 17 en 18). U ging niet naar de politie omdat uw broer [H.], die eerder al in Griekenland verbleven had, tweemaal tevergeefs geprobeerd had om aangifte te doen. De eerste keer werd hij wandelen gestuurd omdat hij geen tolk had meegenomen. De tweede keer mocht hij zijn verhaal vertellen maar werd hij alsnog weggestuurd. U wist echter niet tot welk politiebureau uw broer zich gewend had noch kon u aantonen dat uw broer deze stappen had gezet (CGVS, p. 17 en 20). Uw broer zette nadien geen andere stappen om klacht in te dienen (CGVS, p. 17) en noch u noch uw broer klaagde het slechte optreden van de politie in Griekenland aan (CGVS, p. 20). Evenmin nam u een advocaat onder de arm om u bij te staan (CGVS, p. 17). Uit voorgaande blijkt geenszins dat u alle van u te verwachten stappen hebt gezet om hulp en/of bescherming te krijgen van de Griekse autoriteiten. Nochtans moet in het licht van*

hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, waaronder het gegeven dat de daar aanwezige autoriteiten in beginsel in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden, redelijkerwijze van u verwacht worden dat u alle mogelijke middelen uitput die het recht in Griekenland u biedt, evenals dat u dit uitvoerig en omstandig documenteert. U legt echter géén overtuigende stavingsstukken neer wat betreft de gebeurtenissen die u naar eigen zeggen te beurt zijn gevallen, noch wat betreft, zoals aangestipt, eventuele ernstige initiatieven die u hierop ondernomen hebt om bescherming af te dwingen. Dit plaatst een wezenlijke kanttekening bij de waarachtigheid, minstens de ernst van de feiten die u inroept.”

Verzoeker slaagt er niet in deze motieven te weerleggen door louter te stellen dat het bekend is dat statushouders in Griekenland grote moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot rechtsbijstand, terwijl deze wel bestaat en dat de commissaris-generaal door te verlangen dat hij bewijst dat de Griekse politie geen rekening heeft gehouden met zijn klachten, hem vraagt een negatief bewijs te leveren, wat niet mogelijk is. Vooreerst blijkt uit de bestreden beslissing niet dat de commissaris-generaal van verzoeker zou verlangen dat hij aantoont dat de politie geen rekening hield met zijn klachten. In de bestreden beslissing wordt immers vastgesteld dat verzoeker zelf nooit naar de Griekse autoriteiten is gestapt om zijn vrees voor de familie S. kenbaar te maken en dat, waar hij dit verklaart door te stellen dat dat zijn broer H. voordien tevergeefs had geprobeerd aangifte te doen, dat hij niet wist om welk politiebureau het ging, en dat zijn broer geen andere stappen zette om klacht in dienen en dat noch zijn broer noch verzoeker stappen zette na deze ervaring om klacht in te dienen. Door louter te verwijzen naar de slechte ervaringen van zijn broer met de Griekse politie, biedt verzoeker geen afdoende verklaring waarom hijzelf geen poging zou hebben ondernomen om klacht in te dienen omwille van de bedreigingen die verzoeker zelf zou hebben ontvangen in Griekenland vanwege de familie S.. Indien de Griekse autoriteiten niet op de hoogte worden gebracht van de bedreigingen die verzoeker zelf zou ontvangen hebben, kunnen zij er uiteraard niet tegen optreden. Door te stellen dat van verzoeker niet kan verwacht worden dat hij bewijst dat de Griekse politie geen rekening hield met zijn klachten, gaat verzoeker gemakshalve voorbij aan de pertinente vaststelling in de bestreden beslissing dat verzoeker zelf aangaf geen enkele poging te hebben ondernomen om naar de Griekse autoriteiten te stappen toen hij zich in Griekenland bevond. Hij kan dan ook voorhouden dat de commissaris-generaal van verzoeker zou verwachten een negatief bewijs te leveren. In de mate dat hij hierbij verwijst naar het wedervaren van zijn broer, kan slechts worden vastgesteld dat dit louter een loutere bewering betreft van verzoeker die op geen enkele wijze wordt gestaafd. In de mate dat deze bedreigingen zouden hebben plaatsgevonden toen hij nog geen internationale bescherming had verkregen, doet dit geen afbreuk aan het voorgaande en kan uit de beschikbare landeninformatie die ook betrekking heeft op de situatie van verzoekers om internationale bescherming in Griekenland, niet blijken dat deze verzoekers geen mogelijkheid zouden hebben om zich te wenden tot de Griekse autoriteiten indien zij worden geconfronteerd met bedreigingen door derden. Wat er ook van zijn, verzoeker toont met zijn betoog niet aan dat hij, in geval van terugkeer naar Griekenland als statushouder zich niet alsnog zou kunnen wenden tot de Griekse autoriteiten met betrekking tot de bedreigingen die hij vanwege de familie S. zou hebben ontvangen voor zijn vertrek uit Griekenland of indien hij verdere bedreigingen zou ontvangen.

Verzoeker toont bijgevolg niet aan dat hij geen bescherming zou kunnen verkrijgen van de autoriteiten van de EU-lidstaat waar hij internationale bescherming geniet tegen de beweerde bedreigingen van de familie S.. De door verzoeker aangehaalde problemen met de familie S. in Griekenland en de dood van zijn broer die volgens zijn verklaringen eveneens aan deze familie te wijten zou zijn alsook de documenten die hij bijbrengt met betrekking tot het overlijden van zijn broer, kunnen er niet toe leiden dat het vermoeden dat zijn rechten als statushouder in Griekenland gerespecteerd wordt, wordt weerlegd. Verzoekers betoog dat hij talrijke documenten heeft voorgelegd waaruit zijn vrees voor deze familie blijkt en dat het meest recente psychologisch attest erop lijkt te wijzen dat de vermelde feiten met betrekking tot dit geweld een zekere mate van waarschijnlijkheid hebben, kan, gelet op het voorgaande, niet tot een andere conclusie leiden en is bijgevolg niet dienstig.

5.7.5. Waar verzoeker nog stelt dat de bestreden beslissing weliswaar verwijst naar de situatie van zijn jongere broer die in België als vluchteling is erkend maar deze situatie niet ernstig beoordeelt, doet dit evenmin afbreuk aan het voorgaande. Verzoeker zet niet uiteen hoe en waarom de situatie van zijn minderjarige broer die in België als vluchteling werd erkend ertoe leidt dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland als zelfredzame begunstigde van internationale bescherming die over middelen beschikt en die niet doet blijken van een actuele bijzondere kwetsbaarheid, om zich minstens tijdelijk staande te houden in Griekenland, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zou terechtkomen. Verzoeken om internationale bescherming dienen individueel te worden onderzocht en beoordeeld, wat *in casu* gebeurd is. Door louter te verwijzen naar de situatie van zijn minderjarige broer in België weerlegt verzoeker het vermoeden niet dat zijn rechten als statushouder in Griekenland worden gerespecteerd.

Verzoeker wijst in het verzoekschrift nog op verschillende artikelen en rapporten die in afgelopen jaren zijn verschenen over incidenten van racisme en geweld tegen vluchtelingen en personen die internationale bescherming aanvragen in Griekenland en zelfs tegen personen die hen bijstaan. De Raad stelt vooreerst

vast dat verzoeker geen melding maakt van concrete, soortgelijke incidenten die hem persoonlijk te beurt zijn gevallen als begunstigde van internationale bescherming. Verder dient te worden opgemerkt dat zo uit de door verzoeker aangehaalde informatie kan blijken dat onderdanen van derde landen, waaronder vluchtelingen in Griekenland, net als in andere lidstaten, kunnen worden geconfronteerd met discriminatie, racisme of xenofobie, dit niet tot het besluit leidt dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland.

Bovendien houdt dit op zich evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zouden zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkenen bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Het loutere feit dat begunstigten van internationale bescherming in Griekenland te maken krijgen met racisme, hoe betreurenswaardig ook, volstaat op zich niet om te spreken van een vernederende of mensonterende behandeling. Verzoeker toont met zijn algemeen betoog evenmin aan dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland hierdoor zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Zijn algemene betoog volstaat niet om het vermoeden met betrekking tot de eerbiediging van zijn grondrechten en aanwezigheid van een effectieve bescherming te weerleggen.

Voorts wordt inzake de verwijzingen naar rechtspraak van de Raad en van rechtscolleges in andere Europese landen nog aangestipt dat rechterlijke beslissingen in de continentale rechtstraditie geen precedentswaarde hebben (RvS 21 mei 2013, nr. 223.525; RvS 16 juli 2010, nr. 5885 (c); RvS 18 december 2008, nr. 3679 (c)). Bovendien toont verzoeker niet concreet aan dat de feitelijke elementen die aan de grondslag lagen van de geciteerde rechtspraak kunnen worden vergeleken met de feiten die onderhavige zaak kenmerken nu in zijn geval in de bestreden beslissing terecht wordt gewezen op zijn zelfredzaamheid en middelen en de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

De verzoeker kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er voor hem sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen. Hij maakt niet concreet aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij Griekenland heeft verlaten wegens een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een reëel risico op ernstige schade. Er zijn evenmin aanwijzingen dat de verzoeker verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat zijn situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat hij zich niet langer onder de internationale bescherming die hem in Griekenland werd verleend, kan stellen. Verzoeker toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Gelet op het voorgaande, kan worden aangenomen dat de grondrechten van verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland worden geëerbiedigd, dat hij bij machte is om zijn rechten aldaar te doen gelden en uit te oefenen en dat de aldaar aanwezige autoriteiten in staat zijn om hem, bij eventuele problemen en op zijn verzoek, een effectieve en gelijkwaardige bescherming en bijstand te bieden. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt aldus niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van die rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Nu het voorliggende beschermingsverzoek op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk dient te worden verklaard omdat verzoeker zich nog (redelijkerwijs) kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland, moet bijgevolg geen inhoudelijk onderzoek worden gevoerd naar de materiële voorwaarden voor internationale bescherming voorzien in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

De aangevoerde schending van het redelijkheidsbeginsel kan niet worden aangenomen aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Met betrekking tot de door verzoeker ingeroepen schending van de formele, uitdrukkelijke motiveringsplicht merkt de Raad het volgende op. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, die onder meer stellen dat beslissingen met redenen omkleed moeten zijn, hebben tot doel de betrokkenen een zodanig inzicht in de motieven van de beslissingen te verschaffen, dat zij in staat zijn te weten of het zin heeft zich tegen die beslissingen te verweren met de middelen die het recht hen verschaft. Ze verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze.

Het begrip “*afdoende*” impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing. *In casu* dient te worden vastgesteld dat de bestreden beslissing zowel in rechte als in feite gemotiveerd is. Uit het betoog van de verzoeker blijkt dat hij de motieven van deze beslissing kent en begrijpt. Hij is er immers in geslaagd middelen aan te wenden die de deugdelijkheid van de opgegeven motieven betreffen. Het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht is dus bereikt. Een schending van de formele motiveringsplicht wordt niet aangetoond.

Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vierentwintig februari tweeduizend zesentwintig door:

K. POLLET, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT, griffier.

De griffier, De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

K. POLLET